

6. ~~jęz. międzynarod. w sprawie historycznej~~
 od Sestanskiego S.R.B.

Honorowemu Tomaszowi Wacław lat 23
 kawaler p.m. ślusarski został zabrany
 do Wojska sowieckiego dnia 5 VI 41 r.
 do pracy w Umicora. Dotychczas Umicora.
 W wojsku przebywał tam w linii 5 km
 od m. Umicora, mieszkał tam z
 napracownikami, w tym byli Polacy
 i Ukraińcy i przebywał tam do dnia
 22 VI 41 r. od dnia 23 wyruszyliśmy
 na front i szliśmy przez dniem
 robiliśmy 40 do 50 km. Gdy poruszaliśmy
 40 km. to tam zajmowaliśmy stanowiska
 ogniowe i atakowaliśmy się dzień lub
 dwa, a potem manewrowaliśmy dalej
 bliżej Smoleńska i Brześcia
 To trwało do końca lipca 41 r.
 Gdy myśmy byli blisko Smoleńska

to przyszedł rozkaz, żeby wszystkich zapędzono cyfeli Polaków i Ukraińców odesłać poza front na roboty.

Nisz nas zatłoczyli ob polszemu i wywieźli nas do Orta tam byliśmy tydzień czasu i z tamtamt zabrali

wywieźli nas do na Ubrat do Kamienistka

W kamienistku zapędzili nas do ziemnej pracy i trzeba było wyrobić normę, pięc lub sześć kuba metra na jedną osobę. Co do wyżywienia dostawaliśmy

osiemset gr. chleba i do tego pół litra zupy jaglanki lub grochówki. I to nie wyrobił swojej normy ten dostał czterysta gr. chleba i musiał iść za tem na roboty,

a jak coś powiedział do nich na słowo napunczow lub se nie może pracować to go zamykali na 3 lub 4 dni siusiego.

Praca była ciężka bo ertowick był staby i mame była odrywanie, ale musiał pracować, bo nad karkiem

stał świecki kamienobit i poprosił
rabata, robotę też u Polaki pomy
bomnie potworzyć chleba i kruszce.

Praca trwała dwanaście godzin
dziennie, robotę konczyliśmy o godz.
6ej wieczorem i przychodziliśmy do
swoich baraków gdzie zamieszkiwalismy
i szliśmy na kuchnię aby sporzyć kolację
po kolacji szliśmy do swoich baraków
gdzie przyjeżdżaliśmy do baraku to każdy był zmę-
szony i chciałby się położyć odpocząć to
musiał siedzieć i czekać na polubownika
który przygotował i sprawdził czy wszystko
są i dwa razy w tygodniu miał z nami
porozmowę, co słychać na froncie i mianem
mówił że Polnora przepała i że nie będzie
Polnora Polnora bo nie wstanie, to
z naszych Polaków, kłócili że polska
jest i będzie że polskie wojska formują
się w Anglii i na czele jest Sikorski
to oni mówili że nieprawda, takiego
gościa zamykali na 7 dni w ścisłego areštu.

Gdy wyjechała zima⁴ - to mam gotową tą straż
ze zmrażenistych kartofli i kapusty gdy
ortowiek dostał tej trochę zupy to u niego było
poła kartofla i kawałek kisielu kapusty a
reszta wody, to było się jedyne chlebem.
Potem wydali nam fuflajki i waciane
zpo dmi do tego zimowe śpijki i wojakowego
sąsisa wlewkę, ale mroź docho dmi miewar
do 50 stopni i to psuili nas na robote
Itak pracowałem do dnia 6 stycznia 41r.
potem zachorowałem na cynge i imiałem bardzo
dużo wytraw po całym ciele, wysłali mnie
dwie tygodnie na kolarnie prawej nogi tak
że nie mogłem cho dnie do pracy. W baracku
prelerałem do 4 lutego, a 5 lutego była
komisja lekarska i zostałem zwolniony z tych
robot z powodu że nie zdolnym do robot
fizycznych. Dali mi na drogę 140 rubli i na
dwa dni sąsisa i miewar li jest gdzie chce, wice
ja kupilem bilet z Kamieniska do Bielabinska
i pojechałem. Gdy przyjechałem do Bielabinska
to do wiedziałem się że jest Polska placówka wice
portem na placówkę i zapisałem się na listy
i zaraz odstawili nas do Tarkientu i Tarkientu
odstawili do Uak-paku gdzie stawałem na kipi-
ski 20 marca 41r i zostałem przysty do rezerw
wojska polskiego i jestem do tych czas
z rodziną która została się w polsce nie
jamy do niczego i nie mam żadnej
zainteresowania od dnia 22 czerwca 41r.

22/43
Tomalak Władysław